

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tal-21 ta' Awwissu, 2007

Rikors Ta Revoka Numru. 203/2007

**Fl-atti tar-Rikors għall-Ħruġ ta' Kontro-Mandat għall-
Mandat ta' Qbid Numru 118/07 fl-ismijiet:**

Rosiella DIMECH

vs

Carmel DIMECH

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fil-15 ta' Mejju, 2007, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissrin, Carmel Dimech talab li din il-Qorti tiddeċiedi b'urġenza, u wara li ssejjaħ smiġħ quddiemha, t-talbiet tiegħu u (a) tiddikjara ma jiswiex il-Mandat ta' Qbid fuq imsemmi, jew, f'każ li l-Qorti ma tilqax l-ewwel talba, (b) tħassar l-imsemmi Mandat minħabba li l-intimata eżekutanti naqset li tressaq il-kawża bil-pretensjonijiet dedotti fl-istess Mandat fiż-żmien mogħti lilha mil-liġi, (ċ) tillikwida d-danni li r-rikorrenti qiegħed

Kopja Informali ta' Sentenza

iġarrab minhabba l-istess Mandat u tordna lill-intimata biex tqiegħed somma b'depożitu biex tagħmel tajjeb għad-danni li jridu jkunu likwidati; u (d) li tagħti kull provvediment ieħor li jidhrilha xieraq skond il-fatti msemmija fir-Rikors tiegħu. Talab ukoll l-ispejjeż;

Rat id-degriet tagħha tal-15 ta' Mejju, 2007, li bih appuntat ir-Rikors għas-smiġħ tal-24 ta' Mejju, 2007, u ordnat in-notifika lill-intimata eżekutanti;

Rat it-Twegiba mressqa mill-intimata eżekutanti Rosiella Dimech fit-18 ta' Mejju, 2007, li biha u għar-raġunijiet hemm imsemmija, warrbet għal kollox it-talbiet tar-rikorrent;

Rat il-verbal tas-smiġħ tal-24 ta' Mejju, 2007, li bih l-avukati tal-partijiet talbu lill-Qorti tagħtihom ftit taż-żmien bil-ħsieb li l-partijiet jippruvaw jaslu għal xi arrangament bejniethom barra l-Qorti;

Rat in-Nota ta' Aġġornament imressqa mir-rikorrent fit-13 ta' Ġunju, 2007, bid-dokumenti mehmuzin magħha;

Rat il-verbal tas-smiġħ tas-26 ta' Ġunju, 2007, li bih il-partijiet għarrfu lill-Qorti li ma kienx intlaħaq qbil dwar arrangament bonarju u talbu lill-Qorti tkompli tisma' l-każ;

Semgħet lill-avukati tal-partijiet;

Rat in-Nota mressqa mill-intimata eżekutanti fis-27 ta' Ġunju, 2007;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Rat id-degriet tagħha tas-26 ta' Ġunju, 2007, li bih ħalliet ir-Rikors għall-provvediment;

Ikkunsidrat:

Illi din hija proċedura għat-tħassir ta' Mandat kawtelatorju. Ir-rikorrent – sid ta' *motor yacht* mixtrija minnu matul iż-

żwieġ tiegħu mal-intimata eżekutanti – irid li l-Qorti ssib ma jiswiex Mandat ta' Qbid maħruġ kontrih minn martu għaliex hemm nuqqasijiet li jagħmlu l-istess Mandat null. Irid ukoll li, f'każ li l-Qorti ma tilqax dik it-talba, allura tħassar l-istess Mandat minħabba li l-eżekutanti martu naqset li tiftaħ kawża fiż-żmien li trid il-liġi wara l-ħruġ tal-istess Mandat. Minbarra dan, irid ukoll jithallas mingħandha tad-danni li qiegħed iġarrab minħabba l-ħruġ tal-Mandat;

Illi l-intimata eżekutanti tilqa' għal dawn it-talbiet billi tgħid li l-Mandat inħareġ sewwa u ma hemm l-ebda nuqqas fih, għaliex hija ħalfet ir-rikors meta rressqet it-talba għall-ħruġ tal-Mandat. Iżżid tgħid ukoll li hija kellha kull jedd li toħroġ dak il-Mandat u oħrajn miegħu biex tkun tista' tħares il-jeddijiet tagħha fil-proċeduri li hija bdiet għall-firda personali minn ma' żewġha r-rikorrent. Titlob ukoll l-isfliz tar-Rikors ta' żewġha għaliex fih allegazzjonijiet li tqishom bħala malafamanti;

Illi għal dak li huwa strettament rilevanti dwar il-proċedura tal-lum, bħala fatti li joħorġu mill-atti jirriżulta li r-rikorrent iżżewweġ lill-intimata eżekutanti fl-1990. Meta żżewġu, r-rikorrent kien diġa' armel b'tifel; l-intimata eżekutanti kellha sbatax-il sena. Iż-żwieġ tagħhom hu regolat bis-sistema tal-komunjoni tal-akkwisti. Miż-żwieġ tal-partijiet twieldu żewġt itfal oħrajn (subien) li llum għadhom taħt l-eta'. Fl-1996, ir-rikorrent xtara bastiment (*motor yacht*) li hu registrat f'ismu u dwaru r-rikorrent ħareġ polza ta' assikurazzjoni¹;

Illi fid-9 ta' Marzu, 2007, l-intimata rressqet ittra fir-Registru ta' din il-Qorti² biex tibda l-proċeduri għall-firda personali minn mar-rikorrent. Fit-2 ta' Mejju, 2007, l-intimata talbet u kisbet il-ħruġ tal-Mandat mertu tal-kwestjoni li l-eżekuzzjoni tiegħu kienet mitluba li ssir fuq l-imsemmi bastiment³. Dak inhar ukoll, l-intimata talbet u kisbet il-ħruġ ta' żewġ Mandati kawtelatorji oħrajn dwar l-istess kawżali⁴. Fit-13 ta' Ġunju, 2007, din il-Qorti (diversament

¹ Paġġ. 52-4 tal-atti

² Nru. 233/07MSV, f'paġ. 57 tal-atti

³ Paġġ. 8 sa 11 tal-atti

⁴ Impediment ta' Tluq ta' Bastiment 119/07, f'paġġ. 12-5 tal-atti u Sekwestru 120/07, f'paġġ. 16-9 tal-atti

presjeduta) awtorizzat b'degriet lill-intimata biex tibda l-kawża għall-firda personali minn mar-rikorrent⁵, liema kawża tressqet b'rikors maħluf fis-26 ta' Ġunju, 2007⁶;

Illi l-konsiderazzjonijiet ta' dritt li jolqtu din il-kwestjoni f'dan il-każ jinqasmu fi tnejn. Fl-ewwel lok hemm it-talbiet li jridu li l-Mandat jitqies ma jiswiex; fit-tieni lok, u b'mod sussidjarju, hemm it-talbiet għall-kundanna tal-intimata eżekutanti għall-ħlas tad-danni u l-għoti ta' kull provvediment ieħor li l-Qorti jkun jidhrilha xieraq fiċ-ċirkostanzi;

Illi **dwar it-talbiet li jolqtu s-siwi tal-Mandat**, ir-rikorrent jibnihom fuq tliet raġunijiet. L-ewwel waħda hi l-allegazzjoni tiegħu li l-intimata ma ħalftx ir-rikors meta talbet il-ħruġ tal-mandat. It-tieni waħda hi li l-Marixxall esekuttiv naqas li jħares xi proċeduri wara li qabad il-bastiment u d-dokumenti tiegħu, filwaqt li t-tielet waħda hi li l-intimata naqset li tressaq b'kawża l-pretensjonijiet tagħha fiż-żmien mogħti lilha mil-liġi wara l-ħruġ tal-mandat;

Illi dwar l-ewwel raġuni, huwa jisħaq fuq dan il-fatt minħabba li fil-Mandat innifsu ma tniżżilx li l-intimata ħalfet ir-Rikors. Għall-kuntrarju, r-rikorrent jimplika li l-intimata lanqas biss kienet fir-Registru tal-Qorti meta tressaq il-Mandat u jitfa' dell fuq l-operat tal-Prokuratriċi Legali li mexxiet l-att u jitlob li jsir sħarriġ jekk kemm-il darba l-istess intimata kinitx jew le preżenti meta tressaq ir-rikors;

Illi l-ħtieġa li r-rikors għall-ħruġ ta' Mandat kawtelatorju jkun maħluf hija waħda tassattiva mitluba mil-liġi b'mod espress⁷ u *ad validitatem*⁸, b'mod li tali nuqqas ikun jikkostitwixxi nullita' għall-finijiet tal-artikolu 789(1)(a) tal-Kodiċi;

Illi l-prova li att ikun milqut minn nullita' trid issir minn min jallega n-nullita'. M'huwiex biżżejjed li wieħed jixfhet dubju u jsawwar ipoteżi dwar x'seta' seħħ: il-kwestjoni tas-siwi

⁵ Paġ. 58 tal-atti

⁶ Rik. 278/07JA

⁷ Art. 831(2) tal-kap 12

⁸ Art. 831(3) tal-Kap 12

tal-atti ġudizzjarji hija waħda serja ħafna u trid tingħata l-attenzjoni xierqa għaliex għandha sehem qawwi fit-tmexxija tal-kawżi u l-kwestjoni jiet li jitressqu quddiem il-Qrati;

Illi min-naħa tagħha, l-intimata tišhaq li kienet fir-Registru meta tressaq ir-rikors għall-ħruġ tal-Mandat u li hija ngħatat il-ġurament. Il-Qorti ssib żewġ ċirkostanzi oħrajn mill-atti li juru li dak li qegħda tgħid l-intimata eżekutanti huwa minnu. L-ewwel ċirkostanza toħroġ mill-Mandat innifsu, fejn hemm dikjarazzjoni mid-Deputat Registratur tal-Qorti li tgħid li l-ġurament ingħata lil Rosiella Dimech wara li nqara l-kontenut tiegħu fil-preżenza tal-Prokuratriċi Legali tagħha bħala xhud tal-identita' tagħha. Sewwasew ħdejn dik id-dikjarazzjoni, mbagħad, hemm imniżżel in-numru tal-Karta tal-Identita' tal-istess intimata (liema numru jinsab indikat ukoll mir-rikorrent fil-bidu ta' dan ir-Rikors tiegħu). It-tieni ċirkostanza toħroġ mid-dokumenti l-oħrajn imressqin mir-rikorrent f'dawn l-atti: dan għaliex l-intimata ippreżentat tliet (3) Mandati fit-2 ta' Mejju, u t-tlieta li huma għandhom sekwenza numerika li tixhed li dawn tressqu u tħallsu flimkien. Fil-Mandat li għandu t-tieni min-numri ta' dik is-sekwenza (Mandat Nru 119/07) hemm indikazzjoni u dikjarazzjoni mid-Deputat Registratur li l-intimata ngħatalha l-ġurament. Dan ifisser bla ebda dubju li f'dik l-okkażjoni l-intimata tabilfors kienet fir-Registru u li tali ġurament ingħatalha għall-atti kollha li ressqet dak inhar;

Illi jekk it-tniżżil tal-fatt li l-intimata kienet preżenti u ħalfet l-atti ma kienx jiddependi minnha u lanqas minn min hejja dawk l-atti f'isimha, allura r-rikorrent ma jistax iwaħħal fl-intimata eżekutanti għal xi nuqqas bħal dan;

Illi għalhekk, il-Qorti m'hijiex sejra tilqa' din l-ewwel talba tar-rikorrent għaliex mhix mistħoqqa;

Illi dwar in-nuqqasijiet tal-marixxal esekuttiv ir-rikorrent jgħid li l-istess uffiċjal tal-Qorti naqas li jħares il-proċedura li titlob il-liġi kemm dwar il-qbid ta' dokumenti⁹, u kif ukoll

⁹ Art. 287 tal-Kap 12

dwar (in-nuqqas ta') ħatra ta' kunsinnatarju¹⁰. Dwar l-ewwel aggravju, jingħad biss li l-Qorti ma ngħatat l-ebda prova li l-marixxal esekuttiv naqas li jagħmel is-sigill fuq id-dokumenti tal-bastiment maqbuda flimkien mal-bastiment. Ingħad iżda li dawn id-dokumenti jinsabu taħt il-kustodja tar-Registatur tal-Qorti. Dwar it-tieni aggravju, in-nuqqas ta' ħatra ta' kunsinnatarju dwar ħwejjeġ maqbudin f'Mandat ma jgibx in-nullita' tal-Mandat. L-artikolu 292(2) nnifsu jgħid x'imissu jsir jekk kemm-il darba jiġri dan;

Illi, f'kull każ, il-liġi¹¹ tipprovdi wkoll x'ikun ir-rimedju tad-debitur eżekutat f'Mandat dwar eżekuzzjoni ħażina jekk dak in-nuqqas ikun ġej mill-fatt tal-Marixxall. Mhux il-każ, iżda, li għal nuqqas bħal dak twieġeb l-intimata eżekutanti;

Illi għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti ma ssibx li l-Mandat jista' jitwaqqa' fuq dawn l-ilmenti;

Illi dwar in-nullita' minħabba li l-ebda kawża ma nfetħet fiż-żmien stabilit wara li nħareġ il-Mandat, ir-rikorrent jirreferi għall-fatt li sat-2 ta' Mejju, 2007 (jiġifieri dak inhar li nħareġ il-Mandat), l-intimata kienet talbet biss b'ittra li jinbdew proċeduri għal medjazzjoni. Ir-rikorrent jisħaq li f'każ bħal dan jgħodd l-artikolu 846(2) tal-Kodiċi tal-Proċedura, u jissottometti li ladarba sa għeluq l-erbat ijiem tax-xogħol mill-għoti tal-avviż tal-esekuzzjoni jew ta' tnax-il jum minn mindu nħareġ il-Mandat l-intimata eżekutanti ma kinitx bdiet il-kawża, allura l-Mandat jaqa';

Illi fis-sewwa, dan l-argument tar-rikorrent ma jolqotx is-siwi tal-Mandat, imma l-effikaċja tiegħu wara ċertu żmien. Lanqas l-imsemmi artikolu ma jgħid li l-Mandat ma jkunx jgħodd, imma li l-Mandat ma jibqax iseħħ u li l-effetti tiegħu jispiċċaw. Att ġudizzjarju li ma jkunx jiswa, ma jkun jiswa qatt; imma att ġudizzjarju li ma jibqax jgħodd ifisser li għal xi żmien kien jiswa u mbagħad għal xi raġuni partikolari ma baqax jiswa. Din hija differenza fundamentali li jkun tajjeb li wieħed iżommha ċara f'moħħu. F'każ bħal dak, min ikun talab il-ħruġ tiegħu u jonqos li jagħmel il-kawża għall-kanonizzazzjoni tal-kreditu

¹⁰ Artt. 291 u 292 tal-Kap 12

¹¹ Art. 282 tal-Kap 12

jew bil-pretensjonijiet tiegħu fiż-żmien preskritt ikun passibbli għad-danni u l-imgħaxijiet;

Illi r-rikorrent jgħid li l-intimata eżekutanti ma fetħitx kawża fi żmien xieraq minn mindu nħareġ il-Mandat. Min-naħa tagħha, l-intimata tgħid li hija kienet bdiet il-proċedura għall-firda ġimgħat qabel ma talbet il-ħruġ tal-Mandat u, f'kull każ, ma setgħetx tottempera ruħha mad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 846 tal-Kodiċi, għaliex hija setgħet biss tiftaħ il-kawża għall-firda personali minn mar-rikorrent wara li tkun ingħatat l-awtorizzazzjoni biex tagħmel dan min-naħa tal-Qorti;

Illi r-rikorrent jgħid li ż-żmien imsemmi fl-artikolu 846 tal-Kodiċi huwa wieħed tassattiv u li huwa evidenti li l-intimata eżekutanti ma kinitx għadha ressqet l-azzjoni għall-firda personali sat-tmax-il jum minn mindu nħareġ il-Mandat. Din il-Qorti ssib li ma tistax taqbel mal-argument tar-rikorrent u dan għal żewġ raġunijiet. Fl-ewwel lok, iż-żmien imsemmi fl-artikolu 846 m'huwiex wieħed perentorju, u jista' saħansitra jittawwal bil-kunsens tal-parti l-oħra¹². F'dan il-każ, ma kienx hemm kunsens bħal dan, imma l-prinċipju jibqa' bla mittiefes. Fit-tieni lok, it-talba tal-Mandat saret fil-qafas ta' proċedura li l-intimata eżekutanti bdiet quddiem din il-Qorti biex tikseb il-firda personali minn mar-rikorrent. F'dan il-każ, jidhol applikabbli r-Regolament 4(13) tal-Avviż Legali 397 tal-2003, li jipprovdni għall-ħruġ ta' mandat fuq talba ta' kull waħda mill-partijiet li tkun għaddejja minn "proċeduri ta' konċiljazzjoni, medjazzjoni, jew stadji ta' qabel jew matul is-smiġħ tal-kawża" tal-firda personali u sakemm idum għaddej dak l-istadju (jiġifieri, tista' tgħid, mill-bidu nett tal-proċedura partikolari sat-tmiem tal-kawża);

Illi r-rikorrent jgħid li dak il-provvediment ma jwaqqax is-saħħa tar-regola ġenerali tal-artikolu 846 tal-Kodiċi. Il-Qorti ma taqbilx ma' sottomissjoni bħal din. Fil-fehma tagħha, id-dispożizzjoni tal-imsemmi Avviż Legali maħruġ taħt is-setgħat ewlenin tal-liġi prinċipali (jiġifieri l-Kapitolu 12) iridu jinqraw flimkien ma' tali liġi, u jikkostitwixxu l-lex

¹² Art. 844 applikabbli għall-Mandat ta' Qbid bl-art. 846(1) tal-Kap 12

specialis li għaliha jagħmlu l-wisgħa d-dispożizzjonijiet tal-*lex generalis*;

Illi, fil-każ partikolari, jirriżulta li hekk kif l-intimata eżekutanti ngħatat l-awtorizzazzjoni biex tressaq il-kawża għall-firda personali, dan għamlitu fiż-żmien mogħti lilha fl-istess degriet;

Illi għalhekk, il-Qorti ssib li l-ebda waħda mir-raġunijiet imressqa mir-rikorrent ma jwassluha biex issib li l-Mandat maħruġ kien null jew bla ebda siwi;

Illi **dwar it-talbiet l-oħrajn tar-rikorrent** għandu jingħad li r-rikorrent qiegħed jitlob il-kundanna tal-intimata għall-ħlas tad-danni. Ir-rikorrent isejjes din it-talba fuq l-allegazzjoni li l-intimata ħarġet il-Mandat b'mod abbużiv għaliex qegħda tikkawtela b'kollox (meta wieħed jgħodd il-“kreditu” tat-tliet mandati li ħarġet) is-somma ta' LM 300,000. Minn qari tal-atti jirriżulta li l-intimata eżekutanti qegħda tressaq pretensjoni ta' ħamsin elf lira Maltija (Lm 50,000) dwar is-sehem tagħha mill-komunjoni tal-akkwisti. Dan l-ammont issemkih f'kull wieħed mit-tliet Mandati li ħarġet. It-tliet mitt elf lira li jsemmi r-rikorrent eżekutat joħorġu mill-fatt li l-intimata talbet il-ħruġ ta' tliet mandati kawtelatorji u li, f'każ minnhom (il-Mandat ta' Sekwestru), issemmew erba' sekwestratarji;

Illi l-fatt li persuna toħroġ aktar minn Mandat wieħed biex tħares pretensjoni li hija jista' jkollha kontra persuna oħra ma jfissirx li, b'daqshekk, qegħda timmoltipika l-pretensjoni. Iżda jaqa' fuqha d-dmir li ssegwi dawk il-Mandati u tneħħi dawk li jkunu ikkawtelaw ġid tad-debitur aktar minn kemm tammonta l-pretensjoni¹³;

Illi dan jingħad fid-dawl tal-jedd ta' kull persuna li, raġonevolment, tirrikorri għall-ħarsien tal-qorti. Jgħodd hawnhekk ukoll il-prinċipju li ħadd ma jitqies li jagħmel hażin jekk jinqeda b'jeddiġietu b'qies u b'mod mhux abbużiv¹⁴. Il-kriterji li kull Qorti jmissha tapplika biex tqis

¹³ P.A. TM 5.6.2003 fl-atti tal-Mandat 1751/02 fl-ismijiet *Emanuel Sammut et vs Josephine Sammut*

¹⁴ P.A. RCP 29.11.2001 fil-kawża fl-ismijiet *Vincent Mercieca vs George Galea*

jekk Mandat inħariġx jew le għal raġunijiet raġonevoli u jekk hemmx lok li jittieħdu sanzjonijiet kontra min ikun ħareġ dak il-Mandat jinsabu maġistralment imfissrin fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-10 ta' Jannar, 1992, fil-kawża fl-ismijiet **Jane Spiteri vs Nicholas Camilleri**;

Illi meta wieħed iqabbel dawk il-kriterji mal-fatti li ħarġu s'issa f'dan il-każ wieħed jasal biex jgħid li l-intimata ma nqdietx bil-jedd tagħha b'mod irraġonevoli jew abbusiv. Jirriżulta li bdiet proċedura għall-firda minn ma' żewġha, jirriżulta li l-kontroll tad-dñul u tal-ġid tal-komunjoni jinsab f'idejn ir-rikorrent, u jirriżulta wkoll li l-pretensjonijiet tagħha jirrigwardaw jedd li l-liġi nnifisha tagħti lil kull persuna marbuta fi żwieġ. Fuq kollox, jirriżulta li l-bastiment li nqabad bis-saħħa tal-Mandat ma jiswiex daqs kemm hija l-pretensjoni tal-intimata eżekutanti fuq is-sehem sħiħ tagħha mill-komunjoni tal-akkwisti kollha eżistenti bejnha u r-rikorrent. Għalhekk, il-fatt waħdu li l-intimata talbet il-ħruġ ta' aktar minn Mandat wieħed ma jurix użu ħażin u abbużiv mill-għodda ta' kawtela mistennija mill-Mandati. Minn dawn il-ħwejjeġ biss ma jista' bl-ebda mod jingħad li l-intimata eżekutanti ġabet fuqha ċirkostanzi fejn il-Qorti timponilha l-ħlas ta' danni, għalkemm dan jingħad bla ebda ħsara li r-rikorrent iressaq din it-talba u jingħataw dawn is-sanzjonijiet aktar 'il quddiem jekk joħorġu ċirkostanzi mistħoqqa li, f'dan l-istadju tal-*prima facie* ma jirriżultawx;

Illi dwar it-talba tar-rikorrent biex il-Qorti tipprovdi mod ieħor dwar l-użu u l-ħarsien tal-bastiment maqbud il-Qorti tifhem li n-nuqqaas ta' tħaddim tal-*yacht* mhuwiex ta' ġid għall-istess oġġett maqbud. Ir-rikorrenti, madankollu, jitlob it-teħid ta' rimedji maħsuba fl-artikolu 847 tal-Kodiċi Proċedurali. Izda rimedju bħal dak ma jistax jingħata fi proċedura għat-tħassir tal-Mandat, imma biss fi proċedura meħuda għal dan il-għan quddiem il-Qorti li tkun qegħda tisma' l-kawża fil-mertu;

Illi l-Qorti tifhem il-preokkupazzjoni tar-rikorrent dwar it-tgħarriq tal-kundizzjoni tal-*yacht* jekk jitħalla ma jitħaddimx u ma jbaħħarx, b'żieda mal-ispejjeż rikorrenti għaż-

Kopja Informali ta' Sentenza

żamma tiegħu, imma ma tistax f'dan l-istadju tagħmel aktar milli terġa' tteġġeġ lill-partijiet jagħmlu l-aqwa tagħhom li jsibu arrangament aċċettabbli għalihom it-tnejn biex kull assi li jagħmel mill-komunjoni tal-akkwisti tinżamm fl-aqwa kundizzjoni tagħhom u jitharsilha l-ogħla valur tagħha;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tipprovdi dwar ir-Rikors tar-rikorrent billi:

Tiċhad it-talbiet tiegħu billi ma humiex mistħoqqa fil-liġi u mill-fatti, **bl-ispejjeż ta' din il-proċedura** jithallsu mill-istess rikorrent.

Mogħti kamerament illum, il-21 ta' Awissu, 2007.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----